

Scale Up Toekomstbestendige kunstgrasvelden is ons op het lijf geschreven

Projectleider Christianne van der Zouw over de Scale Up-deelname van Finovi en de ontwikkeling van toekomstbestendige sportparken

Voor Finovi voelt de deelname aan het project Scale Up Toekomstbestendige kunstgrasvelden van de gemeenten Haarlem en Amsterdam en SRO als een logische stap. 'De naam Finovi staat voor fields en innovations. Dan kun je bijna niet anders dan meedoen', zegt projectleider Christianne van der Zouw. Volgens haar sluit de ambitie van het project naadloos aan op het DNA van het bedrijf: vernieuwen, verduurzamen en sportparken inzetten om maatschappelijke problemen aan te pakken.

Auteur: Wijnand Meijboom

Finovi is aanvoerder van consortium EnergieVeld met Edel Grass, ACE Global en Oostendorp Nederland. Het EMVI-plan (of de inschrijving) van het samenwerkingsverband werd door het beoordelingsteam omschreven als 'uitstekend onderbouwd, ambitieus en innovatief'. De totstandkoming van het consortium begon op bijeenkomsten die de gemeente organiseerde, waaronder een matchmaking-event in de Johan Cruijff Arena en later tijdens een evenement op locatie Het Koelschip. Daar ontmoetten de partijen elkaar. Het vormen van een consortium bleek meer inspanning dan vooraf gedacht. 'Je moet elkaar leren kennen, zorgen dat je elkaars taal gaat begrijpen. Je bent geneigd om heel snel de inhoud in te duiken, maar je moet ook eerst met elkaar bespreken waar je naartoe wilt en hoe je daar komt', zegt Van der Zouw. De prototype- en onderzoeksfase start in het eerste kwartaal van 2026. 'De ons toegewezen locatie ligt op Sportpark

Ookmeer in Amsterdam. Daar worden door Finovi meerdere prototypes aangelegd, die een jaar lang worden gemeten en gemonitord. We bouwen verschillende varianten om data te verzamelen en de impact op de duurzaamheidsdoelen te valideren en vergelijken. Dat helpt bij het bepalen welke richting we in de volgende fase verder onderzoeken', zegt Van der Zouw. Finovi levert twee kerninnovaties: het Collectorveld en het Climate Control-veld. Het Collectorveld onttrekt warmte aan het kunstgras, wat energie oplevert en voorkomt dat de stedelijke omgeving opwarmt. 'Maar je hebt wel een afnemer nodig voor de energie. Daarom lossen we dit in de prototypefase anders op, zodat we wel kunnen meten.' Het Climate Control-veld werkt via verdamping om opwarming te beperken en draagt zo bij aan het verminderen van hittestress. Welke variant het meest geschikt is, hangt af van de locatie. 'Het blijft maatwerk. Je stelt uiteindelijk een

pakket samen dat past bij de omgeving en de vraag.'

Modulair

Van der Zouw benadrukt dat het project niet draait om het ontwikkelen van één ideaal veld. De ambitie is om sportparken modulair op te bouwen, zodat functies gecombineerd kunnen worden: energie, water, koeling, opslag en maatschappelijke voorzieningen. 'Je wilt dat een sportpark een hub wordt. Een plek die de wijk ondersteunt en bijdraagt aan bredere opgaven.' Binnen het consortium speelt ACE Global hierbij een belangrijke rol. Het bedrijf ontwikkelt de zogenoemde Layer Cake: een tafelconstructie die sportvelden kan optillen en daaronder ruimte biedt voor energieopslag en andere toepassingen. Binnen de prototypefase wordt ook gewerkt met een Digital Twin, waarmee deze nieuwe technieken worden gesimuleerd en getest.

'Je hoeft elkaar niet als concurrent te zien. Juist als je fouten deelt, leert iedereen sneller'

Voor Finovi was deelnemen aan de tender een grote stap. Het bedrijf heeft zo'n dertig medewerkers. 'Het kost veel capaciteit en je weet nooit zeker of je geselecteerd wordt. Toch vonden we dat dit project zo goed past bij wie we zijn, dat we niet aan de kant konden blijven staan', zegt Van der Zouw. De schaal van het project biedt volgens haar een kans om zowel de sector als de energietransitie verder te helpen. 'Je ziet hoe lang het duurt, voordat innovaties breed worden toegepast. Dit project kan veel versnellen.'

Circulariteit speelt een terugkerende rol in alle onderdelen van EnergieVeld. De kunstgras-systemen van Edel Grass zijn gebaseerd op Post-to-Play-technologie, waarbij meer dan 50% gerecycled plastic gebruikt wordt in de kunst-

grasvezel, maar ook een hoog percentage *end-of-life*-kunstgras wordt gebruikt in de coating. Ook onderbouw, leidingen en retentiekragen zijn waar mogelijk opgebouwd uit gerecycled of herbruikbaar materiaal. 'We streven naar een zo hoog mogelijke circulariteit. Alles wat je toepast, moet later opnieuw inzetbaar zijn', zegt Van der Zouw.

Slimmer

Consortiumpartner Oostendorp Nederland ontwikkelt het Ralph Smart City Managementsysteem, dat data koppelt over water, energie, verlichting en weersverwachtingen. Het systeem moet het mogelijk maken om de prestaties van de innovaties binnen het sportpark continu te monitoren en te optimaliseren en vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Datamodellen en energiebehoeften kunnen zo beter worden voorspeld. De inzet van dit systeem draagt bij aan het streven om het beheer van sportparken slimmer en efficiënter te maken.

Volgens Van der Zouw is de tenderopzet bijzonder omdat samenwerking centraal staat, ook tussen consortia onderling. Dat kan volgens haar leiden tot gedeeld materieel, gezamenlijke hubs en uitwisseling van materialen tussen projecten. 'Doordat het volume groot genoeg is, kun je veel efficiënter werken. Je hoeft elkaar niet als concurrent te zien. Juist als je fouten deelt, leert iedereen sneller.' Deze manier van werken vraagt wel om duidelijke afspraken en een gezamenlijke aanpak. Het eerste jaar staat daarom sterk in het teken van samenwerken,

richting bepalen en principes vastleggen. 'Uiteindelijk wil je slimmer werken en faalkosten omlaag brengen. Daar profiteert de hele keten van.'

Breder uitrollen

De belangstelling voor het project is groot. Na de officiële start werd het consortium veel aangesproken op beurzen en bijeenkomsten. Van der Zouw verwacht dat andere gemeenten de ontwikkelingen nauw volgen. 'Amsterdam en Haarlem steken hun nek uit. Het zou goed zijn als dit navolging krijgt. De kennis delen we graag.' De innovaties die binnen de Scale Up worden ontwikkeld, zijn niet exclusief voor de gemeenten. Ze mogen elders in Nederland of daarbuiten worden toegepast. 'De gemeenten willen juist schaalbaarheid en betaalbaarheid. Dan moet je het ook breder kunnen uitrollen. Dit is tevens een van de doelen vanuit de Scale Up en ontvangen Europese LIFE subsidie.'

Christianne van der Zouw